

ความรู้และทัศนคติของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ต่อผู้ที่ติดเชื้อ HIV
Knowledge and Attitude of The students in The Faculty of Social
Sciences to HIV Infection

พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ (คงบุญवास)
Phramaha Surakrai Conboonwasana,
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, ศาลายา, นครปฐม
Phramaha Surakrai Conboonwasana,
Author for Correspondence: Email:Xyurisis@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ความรู้และทัศนคติของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ต่อผู้ที่ติดเชื้อ HIV มีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาความรู้และทัศนคติของนักศึกษาต่อผู้ที่ติดเชื้อ HIV และ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตัวของนักศึกษาในการระวังการติดเชื้อ HIV การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 - 4 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย จำนวน 149 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปและสถิติเชิงพรรณนา คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนมาก ร้อยละ 59.1 เป็นคน heterosexual มีสถานภาพโสด มีอายุ 21 ปี เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 เป็นนักศึกษาสาขาวิชาการปกครอง ด้านความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ส่วนใหญ่อยู่ระดับปานกลางมากที่สุด ร้อยละ 59.73

คำสำคัญ : นักศึกษา, ความรู้, ทัศนคติ, โรคเอดส์ (HIV)

Received: 20/07/62 **Revised:** 31/08/62 **Accepted:** 03/09/62

Abstracts

The purposes of the study were to explore students' attitude and knowledge to HIV infection. The research population were 149 students of Faculty of Social Sciences, Mahamakut Buddhist University, Salaya campus. The researcher collected the data by questionnaires, and analyzed by percentage, average mean (\bar{x}) and standard deviation (S.D.).

Most of the student, 59.10 percent, were male. They were single, and their ages were 21 year old. They studied in the major of Political Science. The students, 32.2 0 percent, were social work students, and 8.7 percent were the students in the field of sociology and anthropology. Most of the students, 59.73percent, had the knowledge about HIV in medium level.

Keywords: AIDs, Attitude, Knowledge , Students

บทนำ

โรคเอดส์เป็นโรคติดต่อร้ายแรงเป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งของทุกประเทศทั่วโลก เนื่องจากเป็นโรคติดต่อที่ยังไม่มียารักษาให้หายขาดได้ ภายในระยะเวลาไม่กี่ปีหลังจากที่พบผู้ป่วยรายแรกโรคเอดส์สามารถแพร่ไปทั่วโลกอย่างรวดเร็ว จากรายงานของโครงการเอดส์แห่งสหประชาชาติ (UNAIDS) พบว่าในปี พ.ศ. 2559 มีผู้ติดเชื้อทั่วโลกสะสม 36.7 ล้าน เป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ 1.8 ล้านคน และมีผู้เสียชีวิตจากเอดส์ 1 ล้านคน โดยมีผู้ติดเชื้อที่ได้รับยาต้านไวรัสแล้วประมาณ 19.5 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2553 ที่มีผู้ติดเชื้อเอชไอวีได้รับยาต้านไวรัส 7.7 ล้านคน (กรุงเทพธุรกิจ, 1ธันวาคม'วันเอดส์โลก' (World AIDS Day) <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/783540> ค้นวันที่ 15 ธันวาคม 2560)

สถานการณ์โรคเอดส์ในประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2560 ที่ผ่านมา พบว่า ความชุกของการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มพนักงานบริการหญิง มีแนวโน้มลดลง โดยความชุกของการติดเชื้อเอชไอวี กลุ่มพนักงานบริการตรง เท่ากับ 0 และความชุกของการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มพนักงานบริการแฝงเท่ากับ ร้อยละ 1.35 โดยจังหวัดที่มีความชุกของการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มพนักงานบริการแฝงสูงสุด ได้แก่ เชียงราย ร้อยละ 10.20 รองลงมา คือ สิงห์บุรีร้อยละ 7.14 และพระนครศรีอยุธยา ร้อยละ 4.93 เมื่อจำแนกความชุกของการติดเชื้อเอชไอวีตามภาค พบว่า ในกลุ่มพนักงานบริการตรงภาคเหนือมีความชุกการติดเชื้อเอชไอวีสูงสุดร้อยละ 15.10 และในกลุ่มพนักงานบริการแฝงภาคเหนือมีความชุกการติดเชื้อเอชไอวีสูงสุด ร้อยละ 10.20 กลุ่มชายที่มาตรวจกามโรค มีความชุกของการติดเชื้อเอชไอวีลดลงจากร้อยละ 4.42 เมื่อ พ.ศ. 2556 เหลือร้อยละ 2.37 กลุ่มโลหิตบริจาค มีแนวโน้มในระดับทรงตัว โดยมีภาพรวมเท่ากับร้อยละ 0.15 ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2555 - 2560 แต่กลุ่มโลหิตบริจาครายใหม่พบความชุกของการติดเชื้อเอชไอวีมีแนวโน้มสูงขึ้น ส่วนกลุ่มโลหิตบริจาครายเก่าอยู่ในระดับทรงตัว สำหรับกลุ่มหญิงที่มาฝากครรภ์ มีแนวโน้มคงที่ โดยในปีพ.ศ. 2560 ความชุกของการติดเชื้อเอชไอวีเท่ากับร้อยละ 0.54 การติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มหญิงที่มาฝากครรภ์จำแนกตามลำดับครรภ์ลำดับครรภ์ที่ 1 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ครรภ์ที่ 2 และ ครรภ์ที่ 3 มีแนวโน้มความชุกของการติดเชื้อเอชไอวีลดลง เมื่อจำแนก

ตามกลุ่มอายุพบว่ากลุ่มอายุ น้อยกว่า 20 ปี, 20 - 24 ปีและมากกว่า 30 ปีอยู่ในระดับทรงตัว แต่กลุ่มอายุ 25 - 29 ปีความชุกการติดเชื้อเอชไอวีในปี พ.ศ. 2560 มีแนวโน้มลดลงจากปี พ.ศ. 2559 และ จังหวัดที่มีความชุกการติดเชื้อกลุ่มหญิงที่มาฝากครรภ์สูงกว่าร้อยละ 1 มีจำนวน 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสมุทรสงคราม สมุทรปราการ ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา อุทัยธานี สุโขทัย นครราชสีมา หนองคาย และอำนาจเจริญ (สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค, 2560: 2-5)

แนวโน้มความชุกของการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มโลหิตบริจาคที่ระบอบอาชีพเป็นนักเรียน และนักศึกษา ยังคงมีความชุกต่ำ โดยทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มลดลงจากปีพ.ศ. 2557 เป็น 0 (ต่ำสุด 0, สูงสุด 0.5) ในปี พ.ศ. 2558 - 2560 กลุ่มชาวประมงลดลงจนถึงปีพ.ศ. 2556 และจากปีพ.ศ. 2557 - 2559 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แต่ในปีพ.ศ. 2560 ไม่ได้รับข้อมูลในกลุ่มดังกล่าว ส่วนกลุ่มแรงงานข้ามชาติความชุกของการติดเชื้อเอชไอวี ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2555 - 2560 แนวโน้มอยู่ในระดับทรงตัว กลุ่มพนักงานบริการชาย ปี พ.ศ. 2558 - 2559 ลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 24.5 ในปี พ.ศ. 2557 เป็นร้อยละ 14.3 และร้อยละ 7.7 ในปี พ.ศ. 2558 และ 2559 ตามลำดับ ส่วนในปีพ.ศ. 2560 กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับน้อยกว่า 20 ตัวอย่าง และกลุ่มผู้ใช้สารเสพติดด้วยชนิดฉีด มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจาก ปี พ.ศ. 2557 โดยในปี พ.ศ. 2560 อยู่ที่ร้อยละ 10.98 (สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค, 2560:8-10)

สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อคนในสังคมโดยภาพรวมที่ยังคงมีความตระหนัก หวาดกลัว เนื่องจากคนในสังคมยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโรคที่เกิดจากเชื้อ HIV ดังนั้น ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม จึงมีความพยายามรณรงค์เพื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเอดส์อย่างแพร่หลาย โดยเน้นกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยงสูง เช่น ผู้ซื้อบริการทางเพศ กลุ่มชายรักชาย และกลุ่มผู้ติดยาเสพติดซึ่งใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน นอกจากนี้ประชาชนทั่วไปยังมีทัศนคติในเชิงลบต่อผู้ติดเชื้อ HIV โดยมองว่าผู้ติดเชื้อ HIV เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางเพศไม่เหมาะสม หรือเป็นผู้ติดยาเสพติด จนทำให้ภาพลักษณ์ของผู้ติดเชื้อคือคนเลว คนไม่ดี และเป็นที่น่ารังเกียจของสังคม ทำให้การใช้ชีวิตประจำวันของผู้ติดเชื้อ HIV เป็นไปอย่างยากลำบาก ทั้งในเรื่องสุขภาพกาย สุขภาพจิต สภาวะความเป็นอยู่ หน้าที่การงาน สถานภาพทางสังคม ถูกรังเกียจเหยียดหยาม ถูกแบ่งแยกออกจากคนในสังคม เพราะหากทราบว่าผู้ใดติดเชื้อ HIV ก็มักจะแสดงท่าทีรังเกียจ ไม่ยอมรับ หรือถูกปบบังคับออกจากงาน มีผลทำให้ผู้ติดเชื้อไม่กล้าเปิดเผยตนเองต่อสังคม ไม่กล้าไปพบแพทย์เพื่อรักษาตัว และไม่กล้าขอคำปรึกษาแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ เพราะเกรงว่าจะถูกครอบครัว เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน นายจ้างและผู้เกี่ยวข้องรังเกียจ รวมทั้งอาจมีผลกระทบต่อผู้ใกล้ชิด เช่น คู่สมรสและบุตร เป็นต้น ปัญหาดังกล่าว ล้วนแต่เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ คุณภาพชีวิต และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้ติดเชื้อและผู้ใกล้ชิด ทั้งนี้สาเหตุสำคัญมาจากการที่สังคม เจ้าหน้าที่ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

วารสารแสงอีสาน

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ในเรื่อง HIV หรือเอดส์ (สถาบันวิจัยสังคม, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2559:บทคัดย่อ)

จากสถิติผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV ในปี พ.ศ. 2560 แม้วามีจำนวนลดลงจากเดิม แต่ก็ยังมีผู้ที่ขาดความรู้และมีทัศนคติที่มองผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV ในแง่ลบและตีตราว่าเป็นคนไม่ดี ทำให้มักเกิดเป็นปัญหาสังคม ดังนั้นในการจัดทำวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัย มีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความรู้และทัศนคติต่อผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV ของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ ว่าเป็นอย่างไร อันจะได้เป็นแนวทางในการให้ความรู้ ความเข้าใจและเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อนักศึกษาเกี่ยวกับเรื่องโรคของผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV และหน่วยงาน/องค์กรสามารถนำผลวิเคราะห์มาเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงาน การรณรงค์ในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา และประชาชนได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้และทัศนคติของนักศึกษาต่อผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตัวของนักศึกษาในการระวังการติดเชื้อเอดส์/HIV

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยผู้วิจัยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา และเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัย ในภาคการศึกษาที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2561 จำนวน 238 รูป/คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัย ในภาคการศึกษาที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2561 จำนวน 149 รูป/คน ได้มาโดยสุตรการกำหนดตัวอย่าง กรณีทราบจำนวนประชากรของ ยามาเน (Yamane, 1973 : 125) ที่มีความคลาดเคลื่อนเท่ากับ .05 ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยจำแนกตามสาขาวิชาแล้วจึงใช้การสุ่มแบบง่าย แสดงดังตาราง 1

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ 3 สาขาวิชา

สาขาวิชา		ประชากร (รูป/คน)	กลุ่มตัวอย่าง (รูป/คน)
1.	รัฐศาสตร์การปกครองและการปกครอง	155	97
2.	สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	23	14
3.	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	60	38
รวม		238	149

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย 1) เพศ 2) สถานภาพ 3) อายุ 4) ชั้นปีการศึกษา 5) สาขาวิชา 6) ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์/HIV 7) ทักษะการติดต่อผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอดส์/HIV

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาเพื่อศึกษาความรู้และทัศนคติของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ต่อผู้ติดเชื้อ HIV ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบความรู้ เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ด้านโรคเอดส์/HIV จำนวน 10 ข้อ จำนวน 2 ตัวเลือก ตอบถูก ให้ 1 คะแนน ตอบผิด ให้ 0 คะแนน โดยคำตอบแบบสอบถามข้อที่ 1, 6, 7, 8 ตอบใช่ ให้ 1 คะแนน ตอบไม่ใช่ ให้ 0 คะแนน และ คำตอบแบบสอบถามข้อที่ 2, 3, 4, 5, 9, 10 ตอบไม่ใช่ ให้ 1 คะแนน ตอบใช่ ให้ 0 คะแนน 2) แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ประกอบด้วยคำถามที่เกี่ยวกับทัศนคติต่อผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV จำนวน 10 ข้อ โดยมีหลักเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้ เห็นด้วยมากที่สุด 5 คะแนน เห็นด้วยมาก 4 คะแนน เห็นด้วยปานกลาง 3 คะแนน เห็นด้วยน้อย 2 คะแนน เห็นด้วยน้อยที่สุด 1 คะแนน 3) คำถามที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อเอดส์/HIV และ 4) คำถามปลายเปิดในการให้แสดงความคิดเห็น จำนวน 1 ข้อ โดยสำหรับแบบทดสอบความรู้ หากความเชื่อเชื่อมั่นโดยวิธีของ Kuder & Richardson Formula 20 และได้ค่าเชื่อมั่น เท่ากับ 0.73 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV เท่ากับ 0.715

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความรู้และทัศนคติของนักศึกษาต่อผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV

วารสารแสงอีสาน

มหาวิทยาลัยมหาสารคามราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละนักศึกษาจำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์/HIV

ระดับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์/HIV	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำ	45	30.21
ระดับปานกลาง	89	59.73
ระดับสูง	15	10.06
รวม	149	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์/HIV ระดับปานกลางมากที่สุด ร้อยละ 59.73 รองลงมาคือ ระดับต่ำ ร้อยละ 30.21 และระดับสูง ร้อยละ 10.06 ตามลำดับ

ตาราง 3 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนักศึกษาต่อผู้ติดเชื้อ เอดส์/HIV

ทัศนคติ	(\bar{x})	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV คือบุคคลน่ารังเกียจของสังคม	2.39	1.16	ปานกลาง
2. สถานที่ทำงานไม่ควรรับผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV เข้าทำงาน	2.83	1.22	ปานกลาง
3. ครอบครัวคือกำลังใจที่ดีที่สุดของผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV	4.56	0.93	มากที่สุด
4. การโดนตัวผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV จะทำให้ติดเชื้อเอดส์/HIV ไปด้วย	2.46	1.22	น้อย
5. สถานศึกษาไม่ควรรับเด็กที่ติดเชื้อเอดส์/HIV เข้าศึกษา	2.64	1.21	ปานกลาง
6. ผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV คือ ภาระสังคม	2.48	1.18	น้อย
7. ผู้ที่เปลี่ยนคู่นอนบ่อยควรไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอดส์/HIV	4.21	1.10	มากที่สุด
8. ท่านไม่สบายใจหากต้องทำงานร่วมกับผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV	2.99	1.07	ปานกลาง
9. ผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV คือ คนที่ไร้ศักดิ์ศรี	2.28	1.19	น้อย
10. การป้องกันโรคเอดส์เป็นหน้าที่ของผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV เท่านั้น	2.71	1.33	ปานกลาง
รวม	2.95	0.74	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV ในภาพรวมคือปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 เมื่อพิจารณารายชื่อ ข้อที่มีทัศนคติเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ข้อ

3. ครอบครัวคือกำลังใจที่ดีที่สุดของผู้ติดเชื้อเอชไอวี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 รองลงมา คือข้อ 7. ผู้ที่เปลี่ยนคู่นอนบ่อยควรไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และข้อ 8. ท่านไม่สบายใจหากต้องทำงานร่วมกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการป้องกันตัวของนักศึกษาในการระงับการติดเชื้อเอชไอวี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 51 ใช้ถุงยางอนามัย และไม่เคยใช้ถุงยางอนามัย ร้อยละ 49.0 มีความถี่ในการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง ร้อยละ 26.2 ใช้ถุงยางอนามัยบางครั้ง ร้อยละ 24.8 ไม่เคยเปลี่ยนคู่นอน ร้อยละ 75.8 เคยเปลี่ยนคู่นอน ร้อยละ 24.2 เปลี่ยนคู่นอนบางครั้ง ร้อยละ 12.8 เปลี่ยนคู่นอนบ่อยครั้ง ร้อยละ 11.4 ไม่ระบุเหตุผลในการใช้ถุงยางอนามัย ร้อยละ 18.8 เชื่อว่าคู่นอนและตนเองปลอดภัย ร้อยละ 17.4 และความสุขทางเพศลดลง ร้อยละ 16.1 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีประเด็นในการอภิปรายผลดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ ส่วนใหญ่อยู่ระดับปานกลางมากที่สุด (ร้อยละ 59.73) รองลงมาคือ ระดับต่ำ (ร้อยละ 30.21) และระดับสูง (ร้อยละ 10.06) การที่นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับปานกลางนั้น อาจเนื่องจากความแตกต่างระหว่างบุคคลที่สมองจะสามารถทรงไว้หรือรักษาไว้ซึ่งเรื่องราวต่างๆได้อย่างถูกต้อง (พิชิต, 2545) ประกอบกับความรู้ที่นักศึกษามีนั้น เมื่อเวลาผ่านไปหรือไม่ได้นำมาใช้บ่อยๆ ก็จะทำให้เกิดการลืมได้ (สุชา, 2540) และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาดา วงศ์สวาสดีและคณะ (2550) ศึกษาความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา ที่พบว่า ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 88.4 เช่นกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของปณณวิวิชัย ยุทธกิจจำนงค์ (2551) ศึกษาความสัมพันธ์ในครอบครัว ความรู้เรื่องโรคเอดส์และพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี พบว่า วัยรุ่นมีความรู้เรื่องโรคเอดส์โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานของนพคุณ คุณเลิศกิจ (2552) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและความรู้เรื่องโรคเอดส์ กับความต้องการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีของนักโทษหญิงในทัณฑสถานหญิงจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าผู้ต้องขังมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับปานกลาง

2. ทัศนคติของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวี ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวี ในภาพรวมคือ ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.95) โดยเห็นว่าครอบครัวคือกำลังใจที่ดีที่สุดของผู้ติดเชื้อเอชไอวี (ค่าเฉลี่ย = 4.56) สอดคล้องกับงานของสุชาดา วงศ์สวาสดี พร้อมคณะ (2550) ศึกษาความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับ

ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 92 และงานของพนมพร ห่วงมาก พร้อมคณะ (2555 อ้างถึงในคณิตสร แก้วแดง และสุมาลี ราชนิยม, 2558: 32) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวและชุมชนกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของผู้ป่วยเอดส์ในโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดจันทบุรี ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ถ้าครอบครัวและชุมชนแสดงความหยาบเหี้ยมผู้ป่วยเอดส์ จะยิ่งส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมากขึ้น และงานของวิทยาลัยโลกคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิทยาเขตรังสิต (2557:บทสรุปผู้บริหาร) ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์และปัจจัยที่มีผลต่อการติดเชื้อเอชไอวีของกลุ่มเยาวชนในประเทศไทย พบว่า กลุ่มเยาวชนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมกับหรือได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว มีแนวโน้มพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงน้อยกว่ากลุ่มที่ไม่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดหรือได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว นอกจากนี้ ทั้งกลุ่มเยาวชนและองค์กรที่ทำงานกับเยาวชนต่างมองว่า ครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนและส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพที่ดี ดังนั้น ครอบครัวคือกำลังใจที่ดีที่สุดของผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV

นอกจากนั้น แม้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 82) มีทัศนคติระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย=4.12) ต่อการที่เปลี่ยนคู่นอนบ่อยควรไปตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอดส์/HIV มีทัศนคติระดับน้อยต่อผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV คือการรังเกียจ การโดนตัวผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV จะทำให้เกิดการติดเชื้อเอดส์/HIV และผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV คือคนไร้ศักดิ์ (ค่าเฉลี่ย 4.21 2.48 2.46 และ 2.28 ตามลำดับ) หมายความว่า มีทัศนคติเป็นไปในทางบวก ก็ตาม แต่เหตุการณ์ที่เกิดกับผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV ครอบครัวของผู้ติดเชื้อ ประชากรหลัก ทั้งในแง่ของการรังเกียจ การกีดกัน และการเลือกปฏิบัติยังเกิดขึ้นและรบกวนอยู่เนือง ๆ ทั้งในชุมชน สถานที่ทำงาน สถานที่ประกอบการ สถานศึกษา สถานรับเลี้ยงเด็ก และสถานบริหารสุขภาพ อีกทั้งยังมีหน่วยงานทั้งราชการหรืออื่น ๆ หลายแห่ง มีกฎหมายทั้งทางตรงและทางอ้อมที่จะปฏิเสธผู้ที่ติดเชื้อเอดส์/HIV ในการสมัครหรือรับเข้าหน่วยงาน หรือบางครั้งให้ออกจากงานด้วย ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการยุติปัญหาเอดส์ พ.ศ. 2560-2573 ของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข (2560: 12) พบว่า การสำรวจสุขภาพประชาชนทั่วประเทศ ปี พ.ศ. 2557 ได้สอบถามความเห็นประชาชนจากครัวเรือน พบว่า ร้อยละ 76 ลังเลที่จะไปตรวจเลือดหากการติดเชื้อเอดส์/HIV ร้อยละ 51.8 รังเกียจที่จะซื้ออาหารสดหรืออาหารประกอบจากผู้ขายหรือผู้ประกอบการอาหารที่เป็นผู้ติดเชื้อเอดส์/HIV ร้อยละ 24 เห็นด้วยว่าเด็กที่ติดเชื้อเอดส์/HIV ไม่สมควรจะเรียนร่วมห้องกับเด็กทั่วไป

3. พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอดส์/HIV ของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ พบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 51) ใช้ถุงยางอนามัย และไม่เคยใช้ถุงยางอนามัย (ร้อยละ 49.0) ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง (ร้อยละ 26.2) ใช้ถุงยางอนามัยบางครั้ง (ร้อยละ 24.8) ไม่เคยเปลี่ยนคู่นอน (ร้อยละ 75.8) เปลี่ยนคู่นอนบางครั้ง (ร้อยละ 12.8) เปลี่ยนคู่นอนบ่อยครั้ง (ร้อยละ 11.4) ไม่ระบุเหตุผลของการใช้ถุงยางอนามัย (ร้อยละ 18.8) เชื่อว่าคู่นอนและตนเองปลอดภัย (ร้อยละ 17.4) และความสุขทางเพศลดลง

(ร้อยละ 16.1) สอดคล้องกับงานของบังอร เทพเทียนและคณะ (2551) ศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยอย่างสม่ำเสมอของนักเรียนในรอบ 5 ปี (พ.ศ. 2547- 2551) พบว่า อัตราการใช้ถุงยางอนามัยอย่างสม่ำเสมอในรอบ 4 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2547-พ.ศ. 2550) มีแนวโน้มสูงขึ้นที่ละน้อย แต่ทว่าในปี พ.ศ. 2551 กลับมีแนวโน้มการใช้ถุงยางอนามัยอย่างสม่ำเสมอในกลุ่มนักเรียนลดลง รวมทั้งอัตราการใช้ถุงยางอนามัยสม่ำเสมอกับคู่นอนประเภทคู่อริหรือแฟนน้อยกว่าคู่นอนประเภทอื่น ๆ อย่างชัดเจน นักเรียนชายมีเพศสัมพันธ์กับพนักงานบริการน้อยมากหรือแทบจะไม่มีเลย แต่อัตราการใช้ถุงยางอนามัยสูงมาก ดังนั้นการตัดสินใจเลือกใช้ถุงยางอนามัยขึ้นอยู่กับประเมินประเภทคู่นอนว่ามีความปลอดภัยหรือไม่ นักเรียนเชื่อว่าคู่อริหรือแฟนเป็นคนที่มีความปลอดภัยมากจึงมีการป้องกันต่ำ นอกจากนี้แอลกอฮอล์เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีอัตราการใช้ถุงยางอนามัยลดน้อยลง และงานของบำเพ็ญจิต แสงชาติ และคณะ (2561) ศึกษาความรู้ ทักษะเกี่ยวกับเอชไอวี/เอดส์ และการปฏิบัติสุขภาวะทางเพศของนักศึกษามหาวิทยาลัยชั้นปีที่หนึ่ง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการป้องกันการติดเชื้อโดยการใชถุงยางอนามัยในระดับต่ำ (ร้อยละ 21) และเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 93.3) ไม่เคยตรวจคัดกรองเอชไอวี/เอดส์ด้วยการตรวจเลือด ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76.1) ไม่เคยมีการพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องการติดเชื้อเอชไอวี และรู้สึกมั่นใจในตนเองว่าจะไม่ยอมมีเพศสัมพันธ์ถ้าไม่ใช้ถุงยางอนามัย (ร้อยละ 77.1) และสามารถต่อรองกับคู่นอนให้ใช้ถุงยางอนามัยได้ในรายที่ไม่ต้องการใช้เวลา มีเพศสัมพันธ์ (ร้อยละ 83)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมความรู้แก่นักศึกษาทั้งในระบบการเรียนการสอน รวมทั้งนอกชั้นเรียนโดยจัดให้มีเทคโนโลยีสารสนเทศ เอกสาร ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์สำหรับการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมที่หลากหลายและเป็นปัจจุบันเสมอ เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์มากยิ่งขึ้น

1.2 มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์ สนับสนุนให้นักศึกษาได้มีโอกาสร่วมกันคิด วิจารณ์ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ ในโอกาสต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งอาจารย์และบุคลากรทางสาธารณสุขนับเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ วิธีปฏิบัติที่ถูกต้องต่อผู้ที่ติดเชื้อ/ผู้ป่วยเอดส์ แก่นักศึกษา อันเป็นวิธีที่จะสร้างความมั่นใจให้กับนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อโรคเอดส์ และผู้ติดเชื้อต่อไป

1.3 มหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์ควรนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา อันได้แก่ หลักความไม่ประมาท หลักพรหมวิหาร 4 หลักสังคหวัตถุ 4 ศีล 5 หลักสทรรสันโดษ เป็นต้น

วารสารแสงอีสาน

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

มาเสริมสร้างความเข้าใจในฐานะที่เป็นเพื่อนมนุษย์ด้วยกันแก่นักศึกษาและนำมาประยุกต์ใช้ในกรณีที่เป็นผู้ติดเชื้อ โดยจัดเป็นหลักสูตรอบรม เช่น การป้องกันและรักษาเอดส์ตามแนวพุทธหรือบรรยายในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง หรือจัดทำเป็นหลักสูตรระยะสั้นเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาหรือผู้นำทางศาสนาเข้ามาเป็นแกนนำในการดูแลช่วยเหลือ โดยใช้หลักพุทธธรรมในการให้คำปรึกษา ให้ความรู้ ให้กำลังใจ และการเยี่ยมบ้านเสริมกำลังใจ เพื่อให้ผู้ติดเชื้อ ผู้ป่วยสามารถดำเนินชีวิตและดูแลตนเองได้ในสังคมอย่างปกติสุข

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาต่อไปว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลให้นักศึกษามีทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรคเอดส์

2.2 ควรทำการศึกษาความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ในกลุ่มต่าง ๆ และต่างสถาบัน

เช่น กลุ่มวัยรุ่น ประชาชนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มบุคลากรทางสาธารณสุข มหาวิทยาลัยต่าง ๆ เป็นต้น

บรรณานุกรม

หนังสือ

กมลรัตน์ หล้าสงฆ์. (2526). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาสารคามวิทยาลัย.

กระทรวงสาธารณสุข. (2559). สถานการณ์เอชไอวีและเอดส์ในประเทศไทย พ.ศ.2559. นนทบุรี:

กระทรวงสาธารณสุข.

กันยา สุวรรณแสง. (2542). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: อักษรพิทยา.

ชูชีพ อ่อนโคกสูง. (2518). เอกสารประกอบการสอนจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: วรวิมล

การพิมพ์.

นิภา มนูญปัจ. (2528). การวิจัยทางสุขศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: อักษรบัณฑิต

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). ความรู้ ทัศนคติ : การวัด การเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย.

กรุงเทพมหานคร: พีระพัฒนา.

ปรมะ สตะเวทิน. (2540). หลักนิเทศศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

วิรัช อภิรัตน์กุล. (2524). ประเภทของทัศนคติ. ม.ท.ป.

สุโท เจริญสุข. (2520). บทศึกษาจิตวิทยาเพื่อการศึกษาการแนะแนวสุขภาพจิตในโรงเรียน.

กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรุณา ลิ้มเจริญ. (2557). ผลการให้ข้อมูลแบบสั้นและคำปรึกษาเรื่องการป้องกันเพื่อส่งเสริม

สุขภาพต่อพฤติกรรมสุขภาพผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์สถาบันบำราศนราดูร. สถาบัน

บำราศนราดูร, กรมควบคุมโรค, กระทรวงสาธารณสุข.

- คณิศร แก้วแดง และคณะ. (2558). พยาบาลกับการดูแลผู้ป่วยเอดส์แบบองค์รวม. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี. ปีที่ 26, ฉบับที่ 3 (2558), 128-135.
- นพคุณ คุณเลิศกิจ. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและความรู้เรื่องโรคเอดส์กับความต้องการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอดส์ของนักโทษหญิงในทัณฑสถานหญิงจังหวัดเชียงใหม่. ประกาศนียบัตรชั้นสูงวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นียดา เกียรติยงอังสุลี และคณะ. (2556). การเลือกปฏิบัติในการประกอบอาชีพของผู้ติดเชื้อเอชไอวี. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บำเพ็ญจิต แสงชาติ และคณะ. (2561). ความรู้ ทัศนคติเกี่ยวกับเอชไอวี/เอดส์ และการปฏิบัติสุขภาพทางเพศของนักศึกษามหาวิทยาลัยชั้นปีที่หนึ่ง. ศรีนครินทร์เวชสาร. ปีที่ 33, ฉบับที่ 1 (2561), 49-55.
- บังอร เทพเทียน และคณะ. (2551). พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยอย่างสม่ำเสมอของนักเรียนในรอบ 5 ปี (พ.ศ.2547-2551). วารสารสาธารณสุขและการพัฒนา. ปีที่ 6, ฉบับที่ 3 (2551), 15-24.
- ปณณวิวิชัย ยุทธกิจจำนงค์. (2551). การศึกษาความสัมพันธ์ในครอบครัว ความรู้เรื่องโรคเอดส์และพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พิมพ์ิชา สุพัตกุล. (2551). การเห็นคุณค่าตนเอง ความรู้เรื่องโรคเอดส์ และเหตุผลของวัยรุ่นตอนปลายที่มีพฤติกรรมมีเพศสัมพันธ์ข้ามคืน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพรัตน์ วิริยะภักพวงศ์. (2551). ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของเยาวชน : กรณีศึกษาพื้นที่ดำเนินโครงการป้องกันการติดเชื้อเอดส์ทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเยาวชน จังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุชาติ วรงค์สวัสดิ์ พร้อมคณะ. (2550). ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา, สถาบันพระบรมราชชนก, สำนักงานปลัดกระทรวง, กระทรวงสาธารณสุข.

สื่อออนไลน์/เว็บไซต์

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554). สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2560, จาก <http://www.royin.go.th/dictionary>